UREDBA KOMISIJE (EU) št. 848/2012

z dne 19. septembra 2012

o spremembi Priloge XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij („REACH“) glede fenilživosrebrovih spojin

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1907/2006 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH), o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije ter spremembi Direktive 1999/45/ES ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES ([1]) ter zlasti člena 68(1) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Komisija je v Sporočilu Svetu in Evropskemu parlamentu o strategiji Skupnosti za živo srebro ([2]) poudarila, da je treba znižati stopnje živega srebra v okolju in zmanjšati izpostavljenost ljudi, ter med drugim kot cilje predlagala zmanjšanje dajanja živega srebra v promet z zmanjšanjem ponudbe in povpraševanja, zmanjšanje emisij živega srebra in zaščito pred emisijami živega srebra. Navedeno sporočilo je bilo leta 2010 revidirano ([3]).

(2) Svet je večkrat potrdil svojo zavezanost splošnemu cilju varovanja zdravja ljudi in okolja pred izpusti živega srebra in njegovih spojin z znižanjem in, kjer je izvedljivo, končno odpravo svetovnih izpustov antropogenega živega srebra v zrak, vodo in zemljo. V povezavi s tem je Svet poudaril, da bi morali izdelke z dodanim živim srebrom, namesto katerih že obstajajo druge izvedljive možnosti, čim prej in v največji možni meri začeti opuščati; dokončni cilj je umik vseh izdelkov z dodanim živim srebrom, pri čemer je treba ustrezno upoštevati tehnične in gospodarske razmere ter potrebe po znanstvenih raziskavah in razvoju ([4]).

(3) Živo srebro in njegove spojine so za ljudi, ekosisteme in prostoživeče živali zelo strupeni. Visoki odmerki živega srebra so lahko smrtno nevarni za ljudi, vendar imajo lahko tudi sorazmerno nizki odmerki resne škodljive učinke na razvoj živčnega sistema in so povezani z morebitnimi škodljivimi učinki na srčnožilni, imunski in reproduktivni sistem. Šteje se, da je živo srebro obstojno onesnaževalo na svetovni ravni, ki v različnih oblikah kroži med zrakom, vodo, usedlinami, zemljo in živimi organizmi, ter se v okolju lahko spremeni v metil živo srebro, svojo najbolj strupeno pojavno obliko.

(4) Uredba (ES) št. 1907/2006 določa, da država članica, če meni, da proizvodnja, dajanje v promet ali uporaba snovi kot take, v zmesi ali izdelku, pomeni tveganje za zdravje ljudi ali okolje, ki ni ustrezno nadzorovano in bi ga bilo treba obravnavati, pripravi dokumentacijo, potem ko je o tej nameri uradno obvestila Evropsko agencijo za kemikalije (v nadaljnjem besedilu: Agencija).

(5) V skladu s Sklepom Skupnega odbora EGP št. 25/2008 z dne 14. marca 2008 o spremembi Priloge II (Tehnični predpisi, standardi, preskušanje in certificiranje) k Sporazumu EGP ([5]) je bila Uredba (ES) št. 1907/2006 vključena v Sporazum o Evropskem gospodarskem prostoru.

(6) Norveška je pripravila dokumentacijo za pet fenilživosrebrovih spojin, in sicer za fenilživosrebrov acetat, fenilživosrebrov propionat, fenilživosrebrov 2-etilheksanoat, fenilživosrebrov oktanoat in fenilživosrebrov neodekanoat, v skladu s katero je za obravnavanje tveganja, ki ga za zdravje ljudi in okolje pomenijo proizvodnja, uporaba in dajanje v promet navedenih spojin kot takih, v zmeseh in v izdelkih potrebno ukrepanje na ravni celotne Unije. Navedena dokumentacija je bila predložena Agenciji, da se uvede postopek za določitev omejitev.

(7) Navedenih pet živosrebrovih spojin je znanih po tem, da se uporabljajo zlasti kot katalizatorji v poliuretanskih sistemih, ki se uporabljajo za premaze, lepila, tesnila in elastomere. Živosrebrovi katalizatorji kot del strukture polimera ostanejo v končnem izdelku, iz katerega se nenamerno sproščajo živosrebrove in fenilživosrebrove spojine. Ni znano, da bi se kot katalizatorji v poliuretanskih sistemih uporabljale druge živosrebrove spojine, zato te niso bile vključene v zadevno oceno.

(8) Zaradi neobstojnosti fenilživosrebrovih spojin se v okolje sprostijo velike količine živega srebra, kar še povečuje skupne emisije živega srebra. Fenilživosrebrove spojine se v okolju namreč razgradijo, njihovi razgradni produkti, vključno z metil živim srebrom, ki vzbujajo enako skrb kot snovi, ki so obstojne, se kopičijo v organizmih in so strupene („PBT“). Zaradi interkonverzije metabolitov fenilživosrebrovih spojin imajo tudi lastnosti prenosa na dolge razdalje. Glede na to, da nastajajo

([1]) UL L 396, 30.12.2006, str. 1.
([2]) COM(2005) 20 konč.
([3]) COM(2010) 723 konč.
([4]) Sklepi Sveta z dne 15. marca 2011 „Revizija strategije Skupnosti za živo srebro“, z dne 4. decembra 2008 „Reševanje svetovnih izzivov glede živega srebra“ in z dne 24. junija 2005 „Strategija Skupnosti za živo srebro“.
([5]) UL L 182, 10.7.2008, str. 11.

transformacijski/razgradni produkti z lastnostmi PBT, je treba v zvezi z nadzorom emisij in izpostavljenosti fenilživosrebrove spojine obravnavati kot snovi PBT. Zato je treba izpostavljenost ljudi in emisije v okolju čim bolj zmanjšati.

(9) Glavna izpostavljenost ljudi prek okolja je prek hrane, v kateri so prisotni razgradni produkti fenilživosrebrovih spojin, vključno z metil živim srebrom. Koncentracija metil živega srebra se povečuje zlasti v prehranjevalni verigi vodnih ekosistemov, zato so skupine prebivalstva in prostoživečih živali, ki zaužijejo veliko količino rib in morskih sadežev, še posebej ogrožene. Metil živo srebro hitro prehaja placentno pregrado in krvno-možgansko pregrado ter že pred rojstvom ovira duševni razvoj otroka, zaradi česar je izpostavljenost žensk v rodni dobi in otrok zelo problematična.

(10) Odbor Agencije za oceno tveganja je 10. junija 2011 sprejel mnenje o predlagani omejitvi ob upoštevanju njene učinkovitosti pri zmanjševanju tveganja za zdravje ljudi in okolje. Poleg tega je ugotovil, da bi se kot katalizatorji v poliuretanskih sistemih lahko uporabljale tudi druge živosrebrove organske spojine. Vendar te snovi niso bile vključene v zadevno oceno.

(11) V svojem mnenju z dne 15. septembra 2011 je Odbor Agencije za socialno-ekonomsko analizo sprejel mnenje o predlagani omejitvi ob upoštevanju njene učinkovitosti pri obravnavi ugotovljenih tveganj v smislu sorazmernosti socialno-ekonomskih koristi in socialno-ekonomskih stroškov.

(12) Agencija je Komisiji predložila mnenji Odbora za oceno tveganja in Odbora za socialno-ekonomsko analizo.

(13) Primerno je določiti razumen rok, da lahko zadevne zainteresirane strani sprejmejo ukrepe, ki so morda potrebni za uskladitev z ukrepi iz te uredbe.

(14) Ukrepi, predvideni s to uredbo, so v skladu z mnenjem odbora, ustanovljenega v skladu s členom 133 Uredbe (ES) št. 1907/2006 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Priloga XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006 se spremeni v skladu s Prilogo k tej uredbi.

Člen 2

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 10. oktobra 2017.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 19. septembra 2012

Za Komisijo

Predsednik

José Manuel BARROSO

PRILOGA

V Prilogi XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006 se doda naslednji vnos 62:

„62. (a) Fenilživosrebrov acetat Št. ES 200-532-5 Št. CAS 62-38-4 (b) Fenilživosrebrov propionat Št. ES 203-094-3 Št. CAS 103-27-5 (c) Fenilživosrebrov 2-etilheksanoat Št. ES 236-326-7 Št. CAS 13302-00-6 (d) Fenilživosrebrov oktanoat Št. ES – Št. CAS 13864-38-5 (e) Fenilživosrebrov neodekanoat Št. ES 247-783-7 Št. CAS 26545-49-3	1. Se ne proizvaja, daje v promet ali uporablja kot snov ali v zmeseh po 10. oktobru 2017, če je koncentracija živega srebra v zmeseh 0,01 % mas. m/m ali več. 2. Izdelki ali njihovi deli, ki vsebujejo eno ali več teh snovi, se ne dajejo v promet po 10. oktobru 2017, če je koncentracija živega srebra v izdelkih ali njihovih delih 0,01 % mas. m/m ali več.“